

KLİNİK BİYOKİMYA UZMANLARI DERNEĞİ DIŞ KALİTE KONTROL PROGRAMI İLAÇ DÜZEYİ TALİMATI

Dönem: 20
Lot: H2025, SKT:2026-01
REF: KBUDTD
Program Kodu: Ti
+2-8°C'de saklanmalıdır

Kullanım amacı

KBUDEK İlaç Düzeyi Dış Kalite Kontrol Programı, bu programa katılan her bir laboratuvarın performansını diğer laboratuvarlarla test, yöntem ve cihaz bazında karşılaştırılmasını sağlamak üzere tasarlanmıştır.

Gizlilik

KBUDEK, program katılımcılarının gizliliğine büyük önem vermektedir. Her katılımcı sadece kendilerinin ve KBUDEK'in bildiği bir kod ile tanımlanmaktadır. Her bir katılımcıya internet ortamında veri girişi ve incelemesi için kullanıcı kodu ve şifre tanımlanmaktadır. Kullanıcılar şifrelerini kendileri değiştirebilmektedir.

Testler

***Immunoassay program üyelerine ücretsizdir.
Immunoassay örneklerinden çalışılmaktadır.**

Digoksin, Fenitoin, Fenobarbital, Karbamazepin, Lityum, Salisilat, Teofilin, Valproik asit, Vankomisin, Parasetamol

Güvenlik önlemleri ve uyarılar

UYARI: Biyolojik kaynaklı madde. Potansiyel enfekte materyal.

Sadece vücut dışı kullanım içindir. Ağızla pipetleme yapmayınız. Laboratuvar reaktifleri için laboratuvarda uygulanan prosedürler bu materyaller için de uygulanmalıdır. Örnekler insan serum havuzları liyofilize edilerek hazırlanmıştır. Üretici firma tarafından donör düzeyinde HIV (HIV 1, HIV 2), Hepatit B Yüzey Antijeni (HBsAg) ve Hepatit C Virüs (HCV) antikor testi yapılmış ve negatif bulunmuştur. Bu testler FDA onaylı yöntem ile çalışılmıştır. Ancak hiçbir yöntem enfeksiyöz ajan yokluğu güvencesini tam veremeyeceğinden bu materyal enfeksiyöz hastalık yayabilecek kapasitede olduğu kabul edilerek işlem görmeli ve buna uygun imha edilmelidir.

Örneğin çalışmaya hazırlanması

İlaç Düzeyi kontrol örnekleri liyofilizedir.

Her ay etiketinde o aya ait olduğu belirtilen şişe, tam **5 ml distile su** ile +15-25 °C'de çözülmeli, kapağı kapatıldıktan sonra en az 30 dakika bekletildikten sonra yavaşça tümünün çözüldüğünden emin olana kadar karıştırılmalıdır. Köpük oluşturmayınız. Çalkalamayınız. **Sulandırmak için enjektör kullanmayınız! Aynı hacimdeki bir otomatik pipeti kullanarak çözmenizi öneririz**

Örnekler hasta örnekleri ile aynı şekilde çalışılmalıdır. Mümkünse laboratuvar personelinin haberi olmaksızın günlük süreçler içine alınmalıdır.

Not: Dış Kalite Kontrol Örneklerinin (tekrar sayısı olarak) 1 kez çalışılması önerilir.

Saklama koşulları

Açılmamış örnek: +2-8°C'de şişe üzerindeki son kullanım tarihine (SKT) kadar stabildir.

Açılmış örnek: Çözündükten sonra +2-8°C'de 7 gün -20 °C'de (bir kere dondurulduğunda) 4 hafta süre ile saklanabilir. Sadece ihtiyaç kadar alınmalı ve çalışılmalıdır.

Kullanım sonrası kalan örnek şişeye geri boşaltılmamalıdır.

Çözünmüş örneğin bakteri ile kontaminasyonu birçok parametrenin stabilitesinde azalmaya neden olur.

Testlerin çalışma zamanları

Örneklerin üzerinde hangi aya ait olduğunu gösteren bilgiler mevcuttur. Her bir örnek ait olduğu ay içerisinde aşağıda belirtilen tarihlerde çalışılmalıdır.

Sonuçların gönderilmesi

Sonuçlar en geç ilgili ayın son iş gününe kadar, internet yolu ile www.kbudek.com sitesi üzerinden, sizlere bildirilen kullanıcı kodu ve şifre kullanarak sisteme girilmelidir.

Sonuçlarınızı girmeden önce **mutlaka test tanımlarınızı yapayın** sonucu rapor ettiğiniz birimleri doğru olarak seçmeyi unutmayınız.

Ondalık değerlerin girişinde noktadan sonra en fazla 3 hane kadar giriş yapılacaktır. Ölçtüğünüz değer cihaz okuma aralığının altında ise sonuç küçüktür işareti ile girilmelidir. Ölçtüğünüz değer cihaz okuma aralığının üst sınırının üzerindeyse, örnek sulandırılmadan, ölçümden elde edilen sonuç büyüktür işareti ile girilmelidir.

Sonuçların geç gönderilmesi veya değiştirilmesi

Raporlar yayınlandıktan sonra sonuç değişikliği sadece analitik olmayan nedenlerle oluşan hatalar (sulandırma, birim, transkripsiyon, yanlış bir örneği çalışma ve/veya sonucunu iletme) için yapılmaktadır. Geç gönderilen veya değiştirilmiş sonuçlar o aya ait oluşmuş olan ortalama ve standart sapma değerlerini etkilemezler. Zamanında gönderilen sonuçların oluşturmuş olduğu hedef değer ve standart sapmaya göre hesaplamaları yapılarak raporları hazırlanır. Raporla sonuçların geç veya düzeltilmiş olduğu bilgisi yer alır.

Dönem kapandıktan sonra gelen geç sonuçlar veya değişiklik talepleri için değerlendirme yapılmayacaktır.

Değerlendirme sonuçlarının izlenmesi

Değerlendirme sonuçları takip eden ayın ikinci haftası içerisinde internette yayınlanmaktadır. Her katılımcı laboratuvar, kendi kullanıcı kodu ve şifresi ile giriş yaparak sadece kendi sonuçlarını görebilecektir. Katılımcılara rapor yayımlandı bilgisi kısa mesaj olarak gönderilir.

Cihaz veya yöntem değişiklikleri

Programın devam ettiği süre içerisinde katılımcı laboratuvarın kullandığı cihaz, yöntem, birim veya diğer değişiklikler internet sitesi üzerinden güncellenmelidir.

Programda değerlendirilen güncel testler ve yöntemler için aşağıdaki yöntem tablosunu inceleyiniz.

Kutu içerisinde sağlanan materyal:

İlaç Düzeyi Immunoassay örneklerinden çalışılmaktadır.
-12 şişe -liyofilize- 5 ml

Kutu içinde sağlanmayan ancak gerekli materyal:

Otomatik pipet
Distile su

KLİNİK BİYOKİMYA UZMANLARI DERNEĞİ
DIŞ KALİTE KONTROL PROGRAMI
İLAÇ DÜZEYİ TALİMATI

Dönem: 20
 Lot: H2025, SKT:2026-01
 REF: KBUDTD
 Program Kodu: Ti
 +2-8°C'de saklanmalıdır

Örneklerin Çalışma Takvimi

Çalışma ayları	Örnek numarası	Önerilen çalışma tarihi	Sonuç girişi için son tarihi
Ocak	1.Örnek	27.01.2025	31.01.2025
Şubat	2.Örnek	24.02.2025	28.02.2025
Mart	3.Örnek	21.03.2025	31.03.2025
Nisan	4.Örnek	24.04.2025	30.04.2025
Mayıs	5.Örnek	23.05.2025	31.05.2025
Haziran	6.Örnek	26.06.2025	30.06.2025
Temmuz	7.Örnek	25.07.2025	31.07.2025
Ağustos	8.Örnek	22.08.2025	31.08.2025
Eylül	9.Örnek	25.09.2025	30.09.2025
Ekim	10.Örnek	24.10.2025	31.10.2025
Kasım	11.Örnek	21.11.2025	30.11.2025
Aralık	12.Örnek	26.12.2025	31.12.2025

İletişim

Klinik Biyokimya Uzmanlar Derneği (KBUD) İktisadi İşletmesi
 Maslak Mah. Ahi Evran Cad. 42 Maslak A2 blok K9 D7 Sarıyer-İstanbul
 Tel: 212 2412653/ 212 2412616/ 212 2412657
 Fax: 212 2412654
 www.kbudek.com; destek@kbudek.com

Programda Değerlendirilen Testler ve Yöntemler

TEST ADI	KULLANILAN YÖNTEMLER
Digoxin	Turbidimetrik Nefelometrik Luminesans Immunoassay Fluorescence Immunoassay RIA Diğer Yöntemler
Fenitoin	Turbidimetrik Nefelometrik Luminesans Immunoassay Fluorescence Immunoassay RIA Diğer Yöntemler
Fenobarbital	Turbidimetrik Nefelometrik Luminesans Immunoassay Fluorescence Immunoassay RIA Diğer Yöntemler

KLİNİK BİYOKİMYA UZMANLARI DERNEĞİ
DIŞ KALİTE KONTROL PROGRAMI
İLAÇ DÜZEYİ TALİMATI

Dönem: 20
 Lot: H2025, SKT:2026-01
 REF: KBUDTD
 Program Kodu: Ti
+2-8°C'de saklanmalıdır

Karbamazepin	Turbidimetrik Nefelometrik Luminesans Immunoassay Fluorescence Immunoassay RIA Diğer Yöntemler
Lityum	Atomic Absorption Ion Selective Elektrod Kolorimetrik Diğer Yöntemler
Salisilat	Diğer Yöntemler HPLC Kolorimetrik
Teofilin	Turbidimetrik Nefelometrik Luminesans Immunoassay Fluorescence Immunoassay RIA Diğer Yöntemler
Valproik Asit	Turbidimetrik Nefelometrik Luminesans Immunoassay Fluorescence Immunoassay RIA Diğer Yöntemler
Vankomisin	Turbidimetrik Nefelometrik Luminesans Immunoassay Fluorescence Immunoassay LS-MS LS-MS-MS Diğer Yöntemler
*Parasetamol	Turbidimetrik Nefelometrik Luminesans Immunoassay Fluorescence Immunoassay RIA Diğer Yöntemler